



4. SINIF MATEMATİK ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

Çıkarma İşlemi ve Tahmin

Fasikül İçeriği:

- Doğal Sayılarla Çıkarma İşlemi
- Onluğa Yuvarlama ve Tahmin Stratejileri
- Zihinden Çıkarma Teknikleri
- Çıkarma İşleminde Verilmeyen Terimleri Bulma
- Günlük Hayat Problemleri ve Eğlenceli Etkinlikler

Ad Soyad:

Sınıf: **No:**

NİSAN 2026

© Her Hakkı Saklıdır - Murat Vuranlar

4. Sınıf Matematik Çalışma Fasikülü: Çıkarma İşlemi ve Tahmin

Öğrenme Hedefi: Öğrenciler temel çıkarma işlemlerini kavrayacak ve sayıları en yakın onluğa yuvarlayarak farkı tahmin etme becerisi kazanacaklardır.

Hedefler ve Başarı Kriterleri

- Sayıları en yakın onluğa yuvarlayabilirim.
- Çıkarma işlemi adımlarını doğru uygulayabilirim.
- Farkı doğru tahmin edebilirim.
- Tahminimi gerçek sonuçla karşılaştırabilirim.

Hatırlatma: Onluğa Yuvarlama

Birler basamağındaki rakam:

- 0, 1, 2, 3, 4 ise **kendi onluğunda** kalır.
- 5, 6, 7, 8, 9 ise **bir üst onluğa** yuvarlanır.

Örnek: 84 -> 80, 87 -> 90

Örnek Çözüm: Onluk Bozarak Çıkarma

Yandaki örnekte **847 - 325** işleminin adım adım nasıl yapıldığını inceleyelim:

1. Birler basamağından başlayın: $7 - 5 = 2$.

2. Onlar basamağına geçin: $4 - 2 = 2$.

3. Yüzler basamağını çıkarın: $8 - 3 = 5$.

4. Eğer bir basamaktaki sayı yetmiyorsa, yan taraftan **onluk bozarak** işlem yapmalıyız.

$$\begin{array}{r}
 847 \\
 - 325 \\
 \hline
 522
 \end{array}$$

3 2 1
 $8-3=5$ $4-2=2$ $7-5=2$

Görsel: 847 - 325 işleminin basamaklara göre çözümü.

Pratik Yapalım: Çıkarma İşlemi

Aşağıdaki çıkarma işlemlerini yapınız. İşlemlerinizi kutuların içine yazınız.

1) $745 - 213 = ?$

2) $928 - 456 = ?$

3) $612 - 389 = ?$

4) $500 - 127 = ?$

5) $861 - 542 = ?$

6) $437 - 288 = ?$

7) $329 - 195 = ?$

8) $782 - 699 = ?$

9) $654 - 321 = ?$

10) $999 - 444 = ?$

11) $523 - 276 = ?$

12) $811 - 432 = ?$

Kendini Değerlendir:

Bu sayfadaki işlemlerden kaç tanesini doğru yaptığını düşünüyorsun? Herhangi bir yerde zorlandın mı? Aşağıya kısa bir not yazabilirsin.

Problem Çözelim: Günlük Hayatta Çıkarma ve Tahmin

Aşağıdaki problemleri dikkatlice okuyunuz. Önce sayıları **en yakın onluğa yuvarlayarak** tahmini sonucu, ardından çıkarma işlemi yaparak **gerçek sonucu** bulunuz.

1. Alışveriş: Bir teknoloji mağazasında bir dizüstü bilgisayar 9.456 TL, bir tablet ise 4.218 TL'dir. Bilgisayar, tableten ne kadar pahalıdır?

Tahmin: Gerçek Sonuç:

2. Mesafe: İstanbul ile Erzurum arasındaki mesafe 1.235 kilometredir. Bir şoför yolun 789 kilometresini gittiğine göre, geriye kaç kilometrelik yolu kalmıştır?

Tahmin: Gerçek Sonuç:

3. Nüfus: A ilçesinin nüfusu 8.642, B ilçesinin nüfusu ise 5.795'tir. A ilçesinin nüfusu, B ilçesinin nüfusundan yaklaşık ne kadar fazladır?

Tahmin: Gerçek Sonuç:

4. Biriktirme: Kerem kumbarasındaki 2.500 TL'nin 1.265 TL'si ile bir bisiklet almıştır. Kerem'in kumbarasında kaç TL parası kalmıştır?

Tahmin: Gerçek Sonuç:

Unutma: Tahmin yaparken sayıları en yakın onluğa yuvarlamak işlem kolaylığı sağlar!

Zihinden Çıkarma Stratejileri ve Sayı Avı

Zihinden Çıkarma Stratejisi: Onluklara Ayırarak Çıkar

Örnek: $86 - 34$ işlemini yaparken; önce onlukları çıkar ($80 - 30 = 50$), sonra birlikleri çıkar ($6 - 4 = 2$). Sonuç: $50 + 2 = 52$.

Etkinlik 1: Hangisi Daha Yakın?

Aşağıdaki işlemlerin sonucunu zihninden tahmin et ve en yakın olan seçeneği işaretle.

1) $789 - 312$ işleminin tahmini sonucu hangisine daha yakındır?

- a) 400
- b) 480
- c) 550
- d) 600

2) $456 - 198$ işleminin tahmini sonucu hangisine daha yakındır?

- a) 200
- b) 260
- c) 300
- d) 350

Etkinlik 2: Zihinden İşlem Tablosu

Aşağıdaki tabloda verilen sayıları zihninden çıkararak boş kutucukları doldurunuz.

-	100	250	400
1000			
2500			
5000			

Etkinlik 3: Hızlı Zihin Egzersizi

a) $500 - 160 = \underline{\hspace{2cm}}$

b) $840 - 220 = \underline{\hspace{2cm}}$

c) $1200 - 450 = \underline{\hspace{2cm}}$

d) $975 - 75 = \underline{\hspace{2cm}}$

Kendi Stratejini Yaz: $425 - 190$ işlemini zihninden nasıl yaparsın? İzlediğin adımları aşağıya açıkla.

Çıkarma İşleminde Verilmeyenleri Bulma ve Şifre Avı

Hatırlayalım:

- Verilmeyen **Eksilen**'i bulmak için: Çıkan + Fark = Eksilen
- Verilmeyen **Çıkan**'ı bulmak için: Eksilen - Fark = Çıkan

Etkinlik 1: Eksilen ve Çıkan'ı Bulalım

1) $- 2.450 = 3.120$

2) $8.760 - = 4.300$

Etkinlik 2: Verilmeyen Terimleri Bulma

Aşağıdaki çıkarma işlemlerinde verilmeyen sayıları bularak kutucuklara yazınız.

3) $4.500 - = 2.150$

4) $- 1.250 = 3.400$

5) $7.890 - = 5.200$

6) $- 600 = 1.450$

Etkinlik 3: Şifre Avcısı

Aşağıdaki işlemleri yapın. Bulduğunuz sonuçları tablodaki harflerle eşleştirerek şifreli kelimeyi bulun!

A) $1.500 - 800 = ?$

E) $1.000 - 50 = ?$

K) $4.200 - 3.000 = ?$

i) $5.000 - 4.200 = ?$

Z) $700 - 300 = ?$

400: Z | 700: A | 800: İ | 950: E | 1200: K

ŞİFRE:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

400

950

1200

700

Ünite Değerlendirme Testi: Çıkarma ve Tahmin

1) 4.567 sayısını en yakın onluğa yuvarladığımızda hangi sayı elde ederiz?

- a) 4.560
- b) 4.500
- c) 4.570
- d) 4.600

2) $843 - 328$ işleminin sonucunu sayıları en yakın onluğa yuvarlayarak tahmin edersek, tahmini sonucumuz kaç olur?

- a) 510
- b) 520
- c) 500
- d) 530

3) Bir çıkarma işleminde eksilen 5.400, fark 2.150 ise çıkan sayı kaçtır?

- a) 3.250
- b) 3.350
- c) 7.550
- d) 3.150

4) $6.204 - 1.589$ işleminin gerçek sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

- a) 4.615
- b) 4.715
- c) 5.615
- d) 4.625

5) Bir kütüphanede 2.450 kitap vardır. Kitapların 1.125 tanesi ödünç verildiğine göre kütüphanede yaklaşık (en yakın onluğa yuvarlayarak) kaç kitap kalmıştır?

- a) 1.320
- b) 1.330
- c) 1.300
- d) 1.350

Bu ünite de en çok hangi konuyu sevdi? Kendini hangi konuda daha çok geliştirmek istersin?
Görüşlerini aşağıya yazabilirsin:

Market Macerası: Bütçe ve Tahmin Etkinliği

Senaryo: Mert Bey market alışverişi için yanına **2.500 TL** almıştır. Almak istediği ürünlerin fiyatları aşağıdadır:

- Elektrikli Süpürge: 1.432 TL
- Ütü: 768 TL
- Mutfak Robotu: 524 TL
- Tost Makinesi: 387 TL

1. Harcama: Mert Bey 2.500 TL ile sadece Elektrikli Süpürge alırsa geriye kaç TL'si kalır? (Önce tahmini, sonra gerçek sonucu bulunuz.)

Etkinlik: En Yakın Onluğa Yuvarlayarak Tahmin Edelim

Aşağıdaki ürünler arasındaki fiyat farklarını, sayıları en yakın onluğa yuvarlayarak tahmin ediniz.

İşlem (Fiyat Farkı)	Tahmin (Onluğa Yuvarla)	Gerçek Sonuç
Ütü - Mutfak Robotu (768 - 524)		
Mutfak Robotu - Tost Mak. (524 - 387)		
Süpürge - Ütü (1.432 - 768)		

Siz Karar Verin: Mert Bey bütçesiyle (2.500 TL) hangi iki ürünü birlikte alırsa en az parası kalır? Nedenini işlem yaparak açıklayınız.

Cevap Anahtarı

Sayfa 2: Pratik Yapalım

1) 532, 2) 472, 3) 223, 4) 373, 5) 319, 6) 149, 7) 134, 8) 83, 9) 333, 10) 555, 11) 247, 12) 379

Sayfa 3: Problem Çözelim

1) Tahmin: 5240, Gerçek: 5238 | 2) Tahmin: 450, Gerçek: 446 | 3) Tahmin: 2840, Gerçek: 2847 | 4) Tahmin: 1230, Gerçek: 1235

Sayfa 4: Zihinden Çıkarma

Etkinlik 1: 1) 480, 2) 260

Etkinlik 2 (Tablo): 1.Satır: 900, 750, 600 | 2.Satır: 2400, 2250, 2100 | 3.Satır: 4900, 4750, 4600

Etkinlik 3: a) 340, b) 620, c) 750, d) 900

Sayfa 5: Verilmeyenleri Bulma

Etkinlik 1: 1) 5570, 2) 4460

Etkinlik 2: 3) 2350, 4) 4650, 5) 2690, 6) 2050

Etkinlik 3 (Şifre): A:700, K:1200, Z:400, E:950, İ:800. **ŞİFRE: ZEKA**

Sayfa 6: Değerlendirme Testi

1) 4570, 2) 510, 3) 3250, 4) 4615, 5) 1320

Sayfa 7: Market Macerası

1) Tahmin: 1070, Gerçek: 1068

Tablo Tahmin/Gerçek: 1) 250/244, 2) 130/137, 3) 660/664